mūdus adhuc nō mortu⁹ videt. Si
vo nec ipe mundū in amore retinet:
nec rurſuꝫ a mūdi amore retinet: ſi-
bi viciſſim vtriqꝫ ſunt extincti. qꝛ dū
alter alterū nō appetit/ quaſi mortuū
mortu⁹ nō attēdit. Quoniā igr̄ pau
lus nec mūdi gliaꝫ qrebat/ nec a mū
di glia ipe qrebat: ⁊ ſe mūdo ⁊ mun-
duꝫ ſibi crucifixū eſſe gloriat. Ut em̄
oſtenderet qꝛ p abiectionē qua ſe hu
miliando deiecerat: talis iā fact⁹ eſſet
vt nec ipe mundū/ nec mund⁹ ipſꝫ cō
cupiſceret. nō ſolū ait ſe mūdo cruci-
fixum vt mūdi gliaꝫ quā ipe appete
ret/ ipe tāqꝫ mortu⁹ nō videret: ſꝫ etiā
ſibi mundū aſſeruit crucifixū: in q̄ ſe
tāta hūilitate deiecerat: vt ⁊ ipe mū-
dus tāqꝫ mortu⁹ Paulū hūileꝫ atqꝫ
deſpectū iam videre nequaqꝫ poſſet.

Explicıunt exceptiōes de Epiſto
la ad Galathas.

Incipiunt exce
ptiones de Epiſtola ad Epheſios.

De reſtauratione angelorū q̄ de celo
ceciderūt. Capitulū primum.

PAul⁹ apo-
ſtolus chriſti Jeſu p
volūtatē dei ſctis oi-
bus q̄ ſunt Epheſi: ⁊
fidelib⁹ in xp̄o ieſu/ gr̄a vobis et par
a deo p̄re nr̄o ⁊ dn̄o ieſu xp̄o. Bndi-
ctus de⁹ ⁊ pat dn̄i nr̄i Jeſu xp̄i q̄ be
nedixit nos in om̄i bn̄dictiōe ſpirita
li in celeſtib⁹ in xp̄o: q̄ ꝓpoſuit in eo
in diſpēſationē plenitudinis tempo-
rū inſtaurare om̄ia in chriſto que in
celis/ ⁊ que in terra ſunt in ipſo.

Moraliū libro. xxxi.

Fortiſſimi angelorū chori q̄ q̄uis
nō integri/ ſꝫ tamē in ꝓprio ſtatu fixi
cadēte cū ſuis angelis diabolo remā
ſerūt: ꝑrupti ⁊ imminuti pn̄t dici: quia
pars eorū cecidit/ ps remāſit. qui in-
tegri q̄deꝫ ſtant per q̄litatē meriti/ ſꝫ
per numeri q̄ntitatē ꝑrupti ⁊ immi-
nuti. Hāc ꝑruptionē ⁊ imminutiōeꝫ
reſtruere mediator venit: vt redēpto
genere hūano illa angelica dāna ſar
ciret: ⁊ mēſurā celeſtis patrie locuple
tius fortaſſe cumularet. Propt̄ hāc
ꝑruptionē de p̄re dr̄. Propoſuit in
eo in diſpēſatiōe plenitudis tēporū
inſtaurare om̄ia in xp̄o: q̄ in celis et
que in terra ſt̄ in ipo. In ipo q̄ppe re-
ſtaurant ea q̄ in terra ſunt: dū pecca
tores ad iuſticiaꝫ cōuertunt. In ipſo
reſtaurant ea q̄ in celis ſunt: dū illuc
hoīes humiliati redeūt: vn̄ apoſtate
angeli ſupbiendo ceciderunt.

Pulcherrima deſcptio toti⁹ ange
lice dignitatis. In homelia ſup euan
geliū Acceſſerūt ad ihm. Ca. ij.

PAter ſuſcitauit chriſtuꝫ a mor-
tuis: ꝯſtituēs ad dexterā ſuā in Eph. j.
celeſtib⁹ ſupra oēm p̄ncipatū ⁊ p̄tatē Gal. j.
⁊ virtutē ⁊ dn̄ationē. Angelorū ⁊ ho
minū naturā ad cognoſcēduꝫ ſe dn̄s
ꝯdidit: quā duꝫ ad eternitatē ꝯſiſtere
voluit: eā ꝓculdubio ad ſuaꝫ ſilitudi
nem creauit. Nouē vo ſunt ordines
angelorū: ſed vt cōpleret electorū nu
merus/ homo decim⁹ eſt creat⁹. Ipe
quidē homo ꝯditus ad imaginē dei
fuit: ſꝫ a ſilitudīe ſui ꝯditorꝫ peccādo
receſſit: q̄ tn̄ nec poſt culpā periit: q̄-
niam eterna dei ſapiētia in hūanita
te apparuit: ⁊ per carnē miracul' cho
ruſcans illuꝫ repauit. Nouē vo ordi
nes angelorū eſſe inueniunt: vnde et
ipi angelo q̄ prim⁹ eſt ꝯdit⁹ ꝑ ꝓpheta

Ezechie. xxviij dicit᷑. Tu ſignaculuʒ ſilitudinis ple-
nus ſapiētia ⁊ pfectus decore/in de-
licijs paradiſi dei fuiſti. Ubi notandū
q̄ nō ad ſilitudineʒ dei factus/ ſed ſi-
gnaculū ſilitudinis dr̄: vt quo in eo
ſubtilior eſt natura/ eo in illo imago
Isidorus dei ſubtili⁹ inſinuet᷑ expſſa. Quo in
loco mox ſubdit᷑. Omis lapis p̄cio-
ſus operimentū tuū: ſardius/ topa-
zius ⁊ iaſpis/chriſolyt⁹ /onix/ ⁊ beril-
lus/ſaphyrus/ carbunculus/ ⁊ ſma-
ragdus. Ecce nouē dixit nomina la
pidū: quia pfecto nouē ſunt ordines
angeloꝝ. Quib⁹ nimirꝝ ordinib⁹ ille
p̄mus angelus ideo ornat⁹ ⁊ opert⁹
extitit. quia dū cūctis agminib⁹ an-
geloꝝ p̄latus eſt/ ex eorū cōparatiōe
clarior fuit. Sacro igit᷑ atteſtāte elo-
quio ſcim⁹ angelos/archāgelos/vir-
tutes/ptātes/p̄ncipat⁹ /dominatōes/
thronos / cherubin atq3 ſeraphin.
Eſſe nāq3 angelos ⁊ archāgelos pe
ne oīs eloquij ſacre pagine teſtant᷑.
cherubin vero atq3 ſeraphin ſepe vt
notū eſt libri pphetaꝝ loquūt᷑. Quat
Ephe. j. tuor quoq3 ordinū noīa Paul⁹ apo-
ſtolus in hac ep̄la ad Epheſios enu
merat dicēs. Supra oēm p̄ncipatū
⁊ poteſtatē ⁊ virtutē ⁊ dominationē
De thronis aūt ſcribit ad Coloſſen-
ſes. Sciendū eſt autē q̄ angeloꝝ vo
cabulū nomē eſt officij/nō nature. nā
ſancti illi celeſtis patrie ſpūs ſp̄ qui-
dem ſunt ſpūs: ſed ſemp̄ vocari ange
li nequaq̄3 poſſunt: q3 ſolū tunc ſunt
angeli: cū per eos aliq̄ nunciant᷑. gre
ca enī lingua angeli nūcij: archāgeli
vero ſummi nūcij vocant᷑. Hi enim
qui minima nunciant angeli: qui vͦ
ſumma annūciāt archāgeli vocant᷑.
Uirtutes etenī vocant᷑ illi nimirꝝ ſpi
ritꝰ: per q̄s ſigna ⁊ miracl'a frequen-
tius fiūt. Poteſtates etiaʒ vocant᷑ hi
qui h̄ potētius ceteris in ſuo ordine
pcepert: vt eoꝝ ditiōi v̄tutes aduer
ſe ſubiecte ſint q̄ꝝ ptāte refrenāt᷑: ne
corda hoīm tātū tentare p̄ualeāt q̄n
tum volūt. Principat⁹ etiā vocātur
qui ipis quoq3 bonis angeloꝝ ſpiri-
tib⁹ p̄ſunt: qui ſubiectis alijs dū ea q̄
ſunt agēda diſponūt/ eis ad explēda
diuina miſteria p̄ncipant᷑. Domina-
tiōes aūt vocant᷑: qui etiā poteſtates
principatuū alta diſſilitudine trāſcē-
dunt. Nā p̄ncipari eſt int᷑ reliq̄s prio
rem exiſtere: dn̄ari vͦ eſt etiaʒ ſubie-
ctos quoſq3 poſſidere. Ea igit᷑ ange-
loꝝ agmina q̄ mira potētia p̄minēt:
p eo q̄ eis cetera ad obediendū ſub-
iecta ſunt dn̄atiōes vocant᷑. Sic aūt
in illa ſumma ciuitate ſpēalia q̄dam
ſinguloꝝ ſunt/vt tn̄ ſint cōia omniū:
⁊ qd̄ in ſe quiſq3 ex p̄te hab3/ h̄ in alio
ordine totū poſſidet. S3 idcirco vno
eodē q3 vocabulo cōmunit᷑ nō cenſen
tur vt ille ordo vocari p̄uato vniuſ-
cuiuſq3 rei noīe debeat q̄ hāc in mu-
nere plen⁹ accepit. Seraphin nāq3
incendiū dr̄: ⁊ tn̄ amore ꝯditoris ſi-
mul oēs ardēt. Cherubin vͦ pleni-
tudo ſciētie. ⁊ tn̄ q̄s ibi aliq̄d neſciat:
vbi ipm̄ oēs ſimul fontē ſciētie deum
vidēt? Throni illa agmina quoq3 q̄-
bus cōditor p̄ſidet vocant᷑/ſed beat⁹
eſſe q̄s pōt niſi creator ſu⁹ eius mēti
p̄ſideat? Que ergo ex p̄te ab omnib⁹
habent᷑/ eis in p̄uato noīe data ſunt:
qui hec in munere plen⁹ acceperūt.
Nā ⁊ ſi q̄ illic ſic alij habēt vt haberi
ab alijs neq̄q̄3 poſſint: ſicut ſpēali no
mine dn̄ationes ⁊ p̄ncipat⁹ vocant᷑.
cūcta ibi ſunt ſinguloꝝ: q3 p̄ charita
tem ſpūs ab alio in alijs habent᷑. S3
q̄m illa ſup̄na ciuitas ex angelis ⁊ ho

minibꝫ cõſtat: ad quã tantã credimꝰ
aſcenſurã multitudinẽ hoim/ quãta
electoꝝ multitudo remãſit angeloꝝ:
ſupeſt vt ipſi q̃qꝫ hoies q ad celeſtem
patriã redeũt/ ex eis agminibꝫ aliq̇d
illuc reuertentes imitent̃: vt in eorũ
ſortẽ per ↄuerſatõis ſilitudinẽ depu
tent̃. Nã ſunt pleriqꝫ q parua capiũt
ſed tñ hec eadẽ parua fratribꝫ annũ
ciare nõ deſiſtũt. Iſti itaqꝫ in ãgelo-
rũ numeꝝ currũt. Et ſunt nõnulli q
diuine largitatꝭ munere referti ſecre
toꝝ celeſtiũ ſũma ꝛ cape p̃ualẽt ꝛ nũ-
ciare. Quo g̃ iſti niſi int̃ archãgeloꝝ
numeꝝ deputant̃: Et ſunt nõnulli q
mira faciũt ſigna valenter opantur.
Quo g̃ iſti/ niſi ad ſupnaꝝ ṽtutum
ſortẽ ꝛ numeꝝ cõgruũt: Et ſunt nõ-
nulli qui etiã ab obſeſſis corpibꝫ ma
lignos ſpũs fugant: eoſqꝫ ṽtute ora-
tiõis/ ꝛ vi accepte ptãtis eijciũt. Quo
itaqꝫ iſti meritũ ſuũ/ niſi int̃ ptãtum
celeſtiũ numeꝝ ſortiunt̃: Et ſũt nõ-
nulli qui acceptꝭ ṽtutibꝫ etiã electo-
rũ hominũ merita trãſcẽdũt. cunqꝫ
ꝛ bonis meliores ſunt/ electis q̃z fra
tribꝫ p̃ncipant̃. Quo g̃ iſti ſortẽ ſuã/
niſi inter p̃ncipatuũ numeros acce-
perũt: Et ſunt nõnulli q ſic in ſemet-
ipſis cũctis vitijs omibꝫ qꝫ deſiderijs
dominant̃: vt ꝛ ipſi iure mũdicie dij
int̃ homies vocent̃: Vñ ꝛ ad Moy-
Exo. vij. ſen dr̃. Ecce ↄſtitui te deũ pharaõis.
Quo ergo iſti/ niſi int̃ numeros do-
minationũ currũt. Sz hec frẽs cha-
riſſimi me loquẽte/ vos introꝛſus ad
voſmetipſos reducite/ ſecretoꝝ vr̃oꝝ
merita cogitatõeſqꝫ diſcutite. Vide-
te ſi q̇d iam boni vobiſcũ intꝰ agitis/
videre ſi in nũero hoꝝ agminũ: q bre
uiter tãgẽdo ꝑſtrinximꝰ/ ſortẽ veſtre
vocatiõis inuenitis. Ve autẽ anime q
in ſe d his bonis q enumerauimꝰ mi-
nime aliquid recognoſcit: eiqꝫ ve ad-
huc deteriꝰ iminet/ ſi ꝛ priuatã ſe do-
nis intelligit/ ꝛ neq̃q̃ gemit. Quiſ-
quis g̃ talis eſt frẽs mei gemendꝰ eſt
valde qꝛ nõ gemit. Peſemꝰ igit̃ acce
pta electoꝝ munera: ꝛ virtute q poſ-
ſumus/ ad amorẽ tãte ſortis anhele-
mus. Qui in ſe donoꝝ grãm mime
recognoſcit gemat: q vo in ſe minora
cognſcit/ maiora alijs nõ inuideat: qm̃
ꝛ ſupne ille diſtinctiões btoꝝ ſpirituũ
ita ſunt ↄdite: vt alie alijs ſint plate.

De ſublimi ↄuerſatiõe ſctoꝝ. Mo
raliũ lib. vj. ꝛ. xxxj. Ca. iij.

Cõ reſuſcitauit ꝛ cõſedere nos Ephe. ij.
fecit in celeſtibꝫ. Electi dei cum
in hac vita ex hũilitate ſe ſubſternũt:
alte mẽtꝭ iudicio cũcta tpalia trãſe-
unt: cũqꝫ ſe idignos in oibꝫ eſtimãt:
recte cogitatiõis examine gl'iam hu
ius mũdi trãſcẽdẽtes calcãt. Vide-
amus humilẽ Paulũ diſcipulis di-
centẽ. Nõ eñi noſmetipſos p̃dicamꝰ: ij. Co. iij
ſed ieſum xp̃m dñm noſtrũ: nos aũt
ſeruos vr̃os ꝑ chriſtũ. Videamꝰ hu-
milem in ſublimi iam poſitũ ꝛ dicen
tem. An neſcitis qꝛ angelos iudica- j. Co. vj
bimꝰ: Et iteꝝ. Noſtra ↄuerſatio ẽ in Phil. iij.
celis. Et rurſuz. Cõreſuſcitauit ꝛ cõ
ſedere nos fecit in celeſtibꝫ. Nõ vult
Paulꝰ mentẽ in ima deijcere: nõ vult
per abiectionẽ hũane ↄuerſatiõis in
infimis habitare. Tũc Paulꝰ in car
cere fortaſſe videbat̃: cũ ſe conſedere
xp̃o in celeſtibꝫ teſtaret̃. ſz ibi erat vbi
ardentẽ iã mentẽ fixerat: nõ illic vbi
illũ neceſſario pigra adhuc caro reti
nebat. Fortaſſe tũc cũ ceteriꝰ cathe-
na religabat: mẽte tñ poſitus in ſubli
mibꝫ fuerat: qꝛ ꝑ ſpei ſue certitudinẽ
tã in celeſtibꝫ ſedebat. Scti itaqꝫ vi-

ri foris deſpecti ſunt: ⁊ velut indigni
oia tolerāt: ſʒ dignos ſe ſupnis ſedibꝫ
ꝯſidētes/ eternitatꝪ gl'iam cū certitu-
dine expectāt. Cūqʒ laborēt forꝪ ad-
uerſitate ꝑſecutiōis: admoniti recur
runt intrinſecꝰ ad arcē mētis: ⁊ inde
cūcta ſub ſe ire deſpiciūt: int̄ q̄ trāſi-
re corpalit̄ etiam ſemetip̄os cernūt.
Minas nō metuūt: qm̄ ⁊ tormenta
patiēdo ꝯtēnunt. Hinc enī ꝑ Salo
Prouer. xxviij. monē dr̄. Iuſtꝰ q̄ſi leo cōfidēs abſqʒ
terrore erit. Hinc ab eo iterꝝ ſcp̄tū ē.
Prouer. xij. Nō ꝯtriſtabit iuſtū qcq̄d ei acciderit
Ut enī recti q̄qʒ in alto ſue intētiōis
vertice ſiti ſr̄: dū mortē moriēdo nō ſen
tiūt miro mō eos reproboꝝ iacula ⁊
feriūt ⁊ nō ꝯtingūt: qm̄ vn̄ ſe in oībꝫ
deſpiciūt/ inde ꝯ̄ oia ſecuriores fiūt.
Moraliū tertio. vnde ſupra
¶ Dn̄s nr̄ mlta adhuc ꝑ corpus qd̄
nos ſumꝰ patit̄: ⁊ iam corpꝰ eiꝰ ideſt
eccl'ia de ſuo capite videlicet dn̄o in
celo gloriat̄. Si enī caput noſtꝝ tor-
menta nr̄a nō tāgeret/ neq̄qʒ afflictis
mēbris ꝑſecutori ſuo etiā de celo cla
Act. ix. maret. Saule ſaule qd me ꝑſequeris?
Si cruciatꝰ nr̄i eius pene nō eſſent:
ꝯuerſus afflictuſqʒ Paulꝰ mīme di-
ij. Co. ix. ceret. Supleo ea q̄ deſunt paſſioni
xp̄i in carne mea: ⁊ tn̄ reſurrectiōe iā
Ephe. ij. ſui capitis exaltatꝰ dr̄. Qui nos con
reſuſcitauit ⁊ ꝯſedere fecit in celeſti-
bus. Nēpe hūc in terra ꝑſecutionuꝫ
tormēta ꝯſtrinxerāt: ſed penaꝝ ſuaꝝ
pōderibꝫ p̄ſſus/ ecce ꝑ gl'iam capitis
in celo reſidebat. Compage igit̄ cha
ritatis in omnibꝫ vnitū caput ⁊ cor-
pus nouimus ⁊ credimus.

De pietate magiſtroꝝ erga diſci-
pulos. Moraliū lib. xxxi. Ca. iiij.

Ephe. iij. PEto ne deficiatis in tribulatio-
nibꝫ meis ꝑ vobis. Sūt vera-
tes mgr̄i ſuꝑ diſcipl'os ſuos viſcera
timoris ex vtute charitatꝪ: hypocrite
vo tanto minꝰ cōmiſſis ſibi metuūt:
q̄nto nec ſibi qd̄ timere debeāt depre
hēdūt. O q̄ʒ mollia viſcera Paulus
geſtabat qn̄ circa ſuos filios tāto eſtu
amoris inhiabat dicēs. Nūc viuimꝰ j. Theſſ.
ſi vos ſtatꝪ in dn̄o. Et teſtis mihi eſt iij.
Ds̄ quō cupiā vos oēs in viſceribꝰ
xp̄i ihu. Theſſalonicēſibꝫ quoqʒ ſuuꝫ
amorē indicās dr̄. Nos āt fr̄es deſo j. Theſ. ij.
lati a vobis ad tp̄s hore/ aſpectu nō
corde: abūdātiꝰ feſtinamꝰ faciē vr̄am
videre cū mlto deſiderio. Qui duris
ꝑſecutiōibꝫ p̄ſſus: ⁊ tn̄ de filioꝝ ſalu
te ſollicitꝰ adiunxit. Miſimꝰ Timo-
theū fratrē nr̄m ⁊ miniſtrū dei in euan
gelio xp̄i ad ꝯfirmādos vos ⁊ exhor-
tādos ꝓ fide vr̄a: vt nemo moueat̄ in
tribulatiōibꝫ iſtis: ipſi enī ſcitis qꝛ in
h̄ poſiti ſumꝰ. Epheſijs q̄qʒ ait. Pe-
to ne deficiatis in tribulatiōibꝫ meis
pro vobis: q̄ eſt gl'ia vr̄a. Ecce in tri-
bulatiōe poſitꝰ alios exhortat̄: ⁊ in h̄
qd̄ ſuſtinet alios roborat. Non enī fi
lioꝝ ſuoꝝ fuerat oblitꝰ: ſʒ metuebat
nimis ne eius diſcipuli in p̄dicatore
ſuo tot ꝑſecutionū ꝓbra cernentes/ fi
deꝫ in eo deſpicerēt: ꝯ̄ quā innumere
paſſionū ꝯtumelie p̄ualerēt. Et ideo
minꝰ in tormētis dolebat: ſed magis
filijs de tormētoꝝ ſuoꝝ tētatiōe me-
tuebat. Paruipēdebat in ſe plagas
corpis/ dum formidaret in filijs pla-
gas cordis. Ipſe patiēdo ſuſcipiebat
vulnera tormētoꝝ: ſed filios ꝯſolan
do curabat vulnera cordiū. Penſe-
mus q̄ cuiꝰ charitatis fuerit/ int̄ do-
lores ꝓprios alijs timuiſſe. pēſemus
cuiꝰ charitatꝪ ſit filioꝝ ſalutē int̄ ſua
detrimēta reqrere: ⁊ ſtatū mentis in
primis ex ſua deiectiōe cuſtodire.

De omnipotẽtia dei. Moralium
libro decimo. Capitulum. v.
Eph. iiij. O Mnipotentiꝫ dei patẽtiã egre
gius nobis doctor bene inſinu
at cũ breuiter narrat. Ut poſſitiꝫ cõ
ꝓhẽdere cũ oĩbꝫ ſãctis/ q̃ ſit latitudo
lõgitudo/ ſublimitas/ ⁊ ꝓfundũ. Ha
bet qppe deꝰ latitudinẽ: q̃a dilectio
nẽ ſuã vſq; ad collectionẽ; pſequen
tiũ tẽdit. Habꝫ lõgitudinẽ/ q̃a ad vi
te patriã nos longanimiter tolerãdo
pducit. Habꝫ ſublimitatẽ: q̃a ipſoꝝ
q̃q; intelligentiã q̃ recepti fuerint in
ſupna cõgregatiõe trãſcẽdit. Habet
ꝓfũduꝫ q̃a dãnatiꝫ inferius: diſtrictio
nis ſue iudiciũ incõpꝛehẽſibiliter ex
erit. Que ſcꝫ quattuoꝛ nobis in hac
vita poſitis ſingulis exercet/ q̃a ⁊ lati
tudinẽ amãdo/ ⁊ lõgitudinẽ toleran
do: ⁊ celſitudinẽ nõ ſolũ noſtrã intel
ligentiã/ ſꝫ etiã vota ſuperãdo ⁊ ꝓfũ
ditatẽ ſuã exhibꝫ occultos ⁊ illicitos
cogitationũ motꝰ diſtricte iudican
do. Sꝫ eiꝰ celſitudo ⁊ ꝓfunditas q̃ꝫ
ſit inueſtigabilis nullꝰ agnoſcit/ niſi
q̃ vel cõtẽplatiõe ad ſũma ꝑuehi/ vel
occultis motibꝫ reſiſtẽs tentationuꝫ
ceperit importunitate turbari.

De pace ſeruanda. In paſtorali
capitulo. xlvj. Capitulum. vj.
Eph. iiij. S Olliciti ſeruare vnitatẽ ſpũs in
vinculo pacis. Diſcordes q̃ꝫtiſli
bet virtutibꝫ polleant ſpiritales fieri
nullatenꝰ ſi p cõcoꝛdiã vniri primis
Gal. v. negligant. Scriptũ qppe eſt. Fructꝰ
ſpũs eſt/ caritas/ gaudiũ: pax. Qui ergo
ſeruare pacẽ nõ curat: ferre fructus
j. Co. iij. ſpũs recuſat. Hinc paulꝰ ait. Cũ ſit
inter vos zelus ⁊ ꝯtẽtio nõne carna
Heb. xij. les eſtis? Hinc iteꝝ dicit. Pacẽ ſeq̃
mini cũ oĩbꝫ ⁊ ſãctimoniã/ ſine q̃ ne
mo videbit deũ. Hinc ruſus admo
net dicẽs. Solliciti ſeruare vnitatẽ
ſpũs in vinculo pacis/ vnũ coꝛpus ⁊
vnꝰ ſpũs/ ſicut vocati eſtis ĩ vna ſpe
vocatiõis veſtre. Ad vnã igitur voca
tionis ſpem nequaq̃ꝫ ꝑtingitur/ ſi non
ad eã vnita cũ ꝓximis mẽte curratur.

Moraliũ libro. xxij. De quotidia
na renouatione. Capituluꝫ. vij. Eph. iiij.
R Enouamini ſpũ mentiꝫ veſtre.
Neſcit mens p toꝛpoꝛẽ vetera
ſcere q̃ quotidiana feruoꝛis innoua
tiõe ſtudet p deſideriũ ſemp inchoa
re. Hinc p pauluꝫ dr. Renouamini
ſpũ mentis vr̃e. Hinc pſalmiſta q̃ iã
ad ꝑfectionis culmẽ ꝑuenerat/ qua
ſi inchoans dicebat: dixi nunc cepi/ ps. lxxvj.
q̃a veꝫ ſe laceſcere ab inchoatis bo
nis nolumus. valde neceſſe eſt vt in
choare nos quotidie credamus.

De patientia cũ amoꝛe. In paſto
rali capitulo. xxxiiij. Capitulũ. viij.
O Mnis amaritudo ⁊ ira tolla Eph. iiij.
tur a vobis. ſtudere debẽt pa
tiẽtes vt diligãt quos ſibi neceſſe eſt
tolerare/ ne ſi patientiã dilectio non
ſequitur: in deterioꝛẽ culpã odij vt̃us
oſtẽſa vertatur. Unñ paulus cũ diceret j. Co. xiij.
caritas patiẽs eſt/ ilico adiũxit beni
gna eſt: veꝫ oſtendẽs q̃a quos ex pa
tiẽtia tolerat amare etiã ex benigni
tate ñ ceſſat. Unñ idẽ doctoꝛ egregiꝰ
cũ patientiã diſcipulis ſuaderet di
cẽs oĩs amaritudo/ ⁊ ira/ ⁊ indigna
tio/ ⁊ clamoꝛ ⁊ blaſphemia tollatur a
vobis: q̃ſi cũctis ceterꝰ iã bñ cõpoſi
tiꝫ/ ad interioꝛa ꝯuertitur dũ ſubiungit
cũ om̃i malicia/ q̃a nimiꝫ fruſtra in
dignatio clamoꝛ ⁊ blaſphemia ab ex
terioꝛibꝫ tollitur: ſi in interioꝛibꝫ vitio
rũ mater malicia dñatur. Et incaſſũ
neq̃tia fa[r]is ex ramis inciditur ſi ſur
rectura multiplicꝰ intꝰ in radice ſer

naꝛ. vtus eſt corā hoībꝫ aduerſarios
tolerare: ſꝫ virtus corā deo diligere.
Impatiētes ſcire debēt ꝙ dū ꝑtur⸗
batiōi ſue nequaq̄ obſiſtūt/ etiā ſi q̄
a ſe trāquilla mēte fuerant bn̄ geſta
ꝯfundūt/ ⁊ impulſo ipulſu deſtruūt
q̄cq̄d forſitan diu labore ꝓuido con⸗
ſtruxerūt. Ipa nāq̄ꝫ q̄ mater eſt oīm
cuſtoſq̄ꝫ vtutū/ ꝑ impatiētie viciū v⸗
tus caritas amittiꝛ/ ſcriptū q̄ppe eſt
Caritas patiēs eſt. Igiꝛ cū minime
Gal. vj. patiēs eſt/ caritas nō eſt/ de qua ideꝫ
paulus ait. Inuicē onera vr̄a porta⸗
te: ⁊ ſic adimplebitiſ legē xp̄i. Lex q̄p⸗
pe xp̄i eſt caritas: quā ſoli ꝑficiūt qui
nec cū grauantur excedunt.
In moralibus libro. xx. De tenen
da grauitate Capitulū. nonū.
Eph. iiij Non circūferamur omni vento
doctrine. Sicut minutiſſimos
lapides aq̄ fluuiales trahit/ ſic docto
res ꝑuerſoꝝ dogmatū mētes homi⸗
nū nō fixas ſꝫ mobiles: ⁊ nulla graui
tatiſ ſtabilitate ſolidatas trahūt/ q̄s
velut de loco ſemꝑ ad locū flumina
erroꝝ ducunt. Vn̄ p̄dicatoꝛ egregiꝰ
cū auditores ſuos nō tēporaliꝛ duci
ſꝫ forti cuperet grauitate ſolidari: ad
monuit dicēs. Vt nō iā ſimꝰ paruu
li fluctuātes: nec circūferamur omni
De Veris ⁊ falſis (vēto doctrine.
xp̄ianis. Mora. lib. xiij. ⁊ xx. ca. x.
Ephe. v. Sancta eccleſia veſtimētum eſt
xp̄i/ paulo atteſtante q̄ dicit. Vt
exhiberet ſibi glorioſā eccl'iam: non
habentē maculā aut rugā. Neq̄ꝫ eñ
ꝑ pctm̄ habꝫ maculā nec ꝑ duplicita
tē rugā/ q̄a ⁊ ꝑ iuſticiā eſt mūda/ ⁊ ꝑ
ſimplicem intentionem tenſa. Que
ergo abluta eſt ne maculā habeat: tē
ſa eſt ne habeat rugā/ vtiq̄ꝫ veſtis eſt
eius. Quid vo ꝑ rugas/ niſi duplici
tas deſignaꝛ? Ruge itaq̄ꝫ ſācte ſūt ec
cleſie oēs q̄ in ea dupliciter viuunt:
q̄ fidē vocibꝫ clamāt/ opibꝫ denegāt.
Has aūt rugas in electis ſuis eccl'ia
ſācta nō habꝫ: q̄a videlicꝫ neſciūt aliō
de ſe foris oſtendere: ⁊ intꝰ aliud ha
bere. vñ (ſicut ē dictū ē) recte p̄dica
toꝛ egregiꝰ ait. Vt exhiberet ſibi glo
rioſā eccl'iaꝫ n̄ hn̄teꝫ maculā neq̄ꝫ ru
gā. Maculā q̄ppe ⁊ rugā nō habꝫ q̄
⁊ turpitudine operis ⁊ duplicitate ſ
monis caret. Qui aūt in ea duplici⸗
tate viuūt/ hi nimiꝝ pacis tēpore: q̄a
huius mūdi ptātibꝫ fidē xp̄ianā ho⸗
nori eſſe cōſpiciūt ſe fideles eſſe mē⸗
tiunꝛ/ ſꝫ cū ſctām eccleſiaꝫ ſubita ad⸗
uerſitatiſ ꝓcella turbauerit/ ⁊ tempꝰ
ꝑſecutiōis exarſerit: illico oſtēdūt q̄d
in ꝑfida mēte moliunꝛ. ⁊ q̄ nunc me
tuētes derogāt/ ad ꝯtradicendū an⸗
te faciē veniūt/ q̄a verbis vere fidei
vocibꝫ apertis obſiſtūt. Sciēdū vo
eſt/ q̄a cū hec a carnalibꝫ patiuntur/ n̄
tā ipi ſūt q̄ in noſtra morte ſeuiūt. q̄ꝫ
malignꝰ ſpūs q̄ mentibꝫ coꝝ princi⸗
paꝛ ſicut ꝑ Paulū dicit. Non eſt no Eph. vj.
bis colluctatio aduerſus carnē ⁊ ſā⸗
guinē/ ſꝫ aduerſus p̄ncipes ⁊ ptātes
aduerſus mūdi rectores tenebraꝝ
haꝝ. Quid eñ aliud ſūt oēs iniq̄
q̄ꝫ membra diaboliꝛ? Ipſe itaq̄ꝫ ꝑ eos
agit q̄cquid in eoꝝ cordibꝫ vt agere
debeant immittit.
¶ De dilectione parentum. In ho⸗
melia ſuꝑ Si q̄s venit ad me. ca. xj.
Viri diligite vxores veſtras/ ſi⸗ Ephe. v.
cut xp̄s eccleſiā. Ad ſe venienti
bꝫ veritas dicit. Si q̄s venit ad me Lu. xiiij.
⁊ non odit patrem ſuū ⁊ matrem et
vxorem: ⁊ filios/ ⁊ fratres/ ⁊ ſorores/
nō pōt meus eſſe diſcipulus. Ecce
diſcipulus vxorē diligendā p̄dicatꝛ

cuꝫ magiſter dicat/qui vxorem non
odit/non pōt meus eſſe diſcipulus.
Nunq̄d aliud iudex nūciat ⁊ aliud ꝓ
co clamat? An ſimul odiſſe poſſumꝰ
⁊ diligere? Sed ſi vim p̄cepti ꝑpēdi-
mus vtrunqꝫ agere per diſcretioneꝫ
valemus/vt vxorē ⁊ eos q̄ nobis co-
gnatione carnis coniūcti ſunt/⁊ q̄s
proximos nouimus diligamꝰ: ⁊ quos
aduerſarios in via dei patimur odiē
do ⁊ fugiēdo neſciamꝰ. Quaſi enim
ꝑ odiū diligitur: q̄ carnaliter ſapiēs
dū praua nobis ingerit nō auditur.
Noſtraꝫ etenim ſimiliter aiam bene
tunc odimus cū eius carnalibꝫ deſi
derijs nō acq̄ſcimus/cū eius appe-
titū frangimus: eiuſqꝫ voluptatibꝫ
reluctamur. Que ḡ contēpta ad me
lius ducit/quaſi per odium amatur
Sic ſic nimiꝝ exhibere vxori ⁊ pro-
ximis noſtris odij diſcretionē debe
mus vt in eis/⁊ diligamꝰ qđ ſunt/⁊
habeamus odio q̄ in dei nobis iti-
nere obſiſtunt. Certe cum Paulus
hieroſolymā ꝑgeret ꝓpheta agabꝫ zo
nā illius apprehēdit/ſuiſqꝫ pedibꝫ al
Act. xxj. ligauit dicēs/Viruꝫ cuius hec zona
eſt/ſic alligabūt in hieruſalē. Sed is
qui aiam ſuā ꝑfecte oderat: dicebat
Ego nō ſolum alligari/ſed ⁊ mori in
hieruſalē paratꝰ ſum ꝓ nomine dñi.
Jeſu/nec facio aiam meā p̄cioſioreꝫ
q̄ꝫ me. Ecce quomō animam ſuam
amādo oderat immo odiēs amabat
quā cupiebat ꝓ Jeſu morti tradere:
vt hanc ſuſcitaret de peccati morte.
Ab hac igiť diſcretiōe odij noſtri tra
hamus formā ad odiū vxoris ⁊ pri-
mi. Ametur q̄libet in hoc mūdo ad-
uerſarius/ſed in via dei cōtrariꝰ nō
amicꝰ/aut coniunx vel q̄libet ꝓximus
⁊ propinquus.

Moralium libro. xxiij. De gratia
dei ⁊ iactātia arrogantiū. Ca. xij. Ephe. ij.
Gratia eſtis ſaluati per fideꝫ, et
hoc nō ex vobis. Cū arrogan-
tes aliquid boni faciūt/aut a ſemet-
ipis habere ſe eſtimant/aut ſi ſibi da
tū deſuꝑ credūt pro ſuis ſe hoc acce
piſſe meritis putant. A ſemetipō eñi
bonū ſe habere iactabat/cui per apo j. Co. iiij.
ſtolū diciť. Quid aūt habes qđ non
accepiſti? Si aūt accepiſti quid glo-
riaris quaſi non acceperis? Rurſus
ne dari nobis bonuꝫ grē pro noſtris
p̄cedentibꝫ meritis crederemꝰ/iſdē
apoſtolus ammonet dicens. Gratia
eſtis ſaluati ꝑ fidem: ⁊ hoc nō ex vo-
bis/dei eñi donū eſt/non ex opibꝫ vt
ne quis glorietur. Qui etiā de ſemet
ipō ait. Qui prius fui blaſphemus j. Timo. j.
⁊ ꝑſecutor/⁊ cōtumelioſus: ſed miſe-
ricordiā cōſecutus ſum. Quibꝫ ver-
bis apte declarat q̄ grā nō ꝓ meritꝭ
tribuať: dū ex ſeipō docuit/⁊ q̄ d̄ ma
licia meruit: ⁊ q̄ de beniuolētia acce-
Quātū ꝓſit diuia correptio. (pit.
Moralium libro. vj. Cap. xiij.
Omne qđ arguiť/a lumine ma Ephe. v.
nifeſtatur. Prima virtus eſt/
ne ꝑpetrari debeāt pctā vitare/ſecun
da vero ꝑpetrata corrigere. Sꝫ ple-
rūqꝫ culpas nō ſolū imminētes mi-
nime vitamꝰ/verūetiā nec cōmiſſas
agnoſcimus. ⁊ pctōris mens tāto al
tius tenebreſcit/q̄to nec dānum ſue
cecitatis intelligit. Vñ fit plerūqꝫ di-
uini muneris largitate vt culpaꝫ pe
ne ſubſequanť/⁊ flagella delinquētꝭ
oculos aperiant/quos inter vitia ſe-
curitas cecabat. Torpens q̄ppe ani-
mus ꝑcuſſiōe tangiť vt excitetur: vt
q̄ ſtatū ſue rectitudinis ſecurus per
didit: afflictus conſideret quo iacet.

Hic itaqꝫ ip̄a aſperitas correptiõis
origo fit luminis/vñ per paulũ dici
Phil.ã. tur. Omne qđ arguit̃ a lumine mani
feſtat̃. Argumentum igit̃ eſt ſalutis
vis doloris. Hinc eſt eñ qđ ſalomõ
Eccle.x. ait. Curatio ceſſare faciet pctã maxi
ma. Hinc iterꝫ dicit. Quẽ diligit do
Heb.xij. minus caſtigat/flagellat oẽm filium
quẽ recipit. Hinc angelica voce ad
Joannẽ dñs loqtur dicẽs. Ego q̃s
Apo.iij. amo: arguo/ꝛ caſtigo. Hinc paulus
Heb.xij. ait. Omnis diſciplina in preſenti qui
dẽ non videtur eſſe gaudij/ſed mero
ris/poſtea aũt fructũ pacatiſſimũ ex
ercitatis ꝑ eam reddit iuſtitie. Flet⁹
ergo q̃ſqꝫ hic aſſiduis ſe gaudet fla-
gellis atteri: quatinus eterna ſuppli-
cia euadens in iudicio valeat purga
tus inueniri. Ipo naqꝫ infirmitatis
nře põdere deorſuꝫ q̃tidie ducimur:
niſi mira manu artificis ꝑ ſubueniẽ
tia flagella releuemur. Sꝫ ꝑ hoc qđ
pctõꝝ dolore flagelloꝝ corripit̃ ꝛ pre
mitur/quãdoqꝫ ad beatitudinẽ que
ſine interuentu doloris eſt eruditur

Moralium libro quinto. De re-
medio penitentie. Cap.xiiij.

Ephe.v. Redimentes tempus qm̃ dies
mali ſunt. Om̃i tẽpore repro-
bi a vite ſue exordio vſqꝫ ad terminũ
in iniq̃tatꝫ ꝑpetratiõe ꝛ in augmen-
to malicie ꝑſeuerãt/ꝛ ꝑuerſã mentes
nec in extremo tempore immutant.
Quo cõtra bene paulus admonet di
cẽs. Redimentes tp̄s qm̃ dies mali
ſunt. Tempus redimimus/quando
ante actã vitã quã laſciuiendo perdi
dimus: flendo reparamus. Quo cõ-
tra de reprobis ꝑ pſalmiſtam dicit̃.
Ps.liiij. Viri ſanguinũ ꝛ doloſi nõ dimidia-
bunt dies ſuos. Dies q̃ppe dimidia-
re eſt tẽpus vite male in voluptati-
bꝫ ductum ad penitẽtie lamenta di-
uidere/ꝛ hoc ad vſum bonũ partien
do reparare. Sed iniq̃ dies ſuos nõ
dimidiãt (vt dictum eſt) peruerſam
mentes nec in extremo tempore im-
mutant.

Expliciunt exceptiones de epi-
ſtola ad Epheſios.

Incipiunt exce

ptiones de epiſtola ad Philippẽſes.
De Vinculis noſtre mortalitatꝫ.
Moralium libro.iiij. Cap.j.

SElecti di
uris moleſtie vi
gulis in hac vita li
cãt̃ qm̃ adhuc cor
ruptiõis ſue pena
deprimuntur. Eſurire quippe: ſitire
laceſcere/vincula corruptionis ſunt
Sed cũ corruptibili carne exuimur
quaſi ab his quibus nunc aſtringi-
mur/moleſtie vinculis relaxamur.
Preſentari namqꝫ iam deo cupim⁹
ſed adhuc mortalis corporis obliga
tione prepedimur. Jure ergo vincti
dici debemus: quoniam adhuc in-
ceſſum noſtri deſiderij ad dominum
liberum non habemus. Unde bene
paul⁹ eterna deſiderans: ſꝫ tñ adhuc
corruptionis ſue ſarcinã portãs vin
ctus clamat. Cupio diſſolui et cum Phil.j.
xp̄o eẽ. Diſſolui enim nõ q̃reret/ niſi
ſe proculdubio vinctũ videret. Hec
vero vincula q̃ꝫ certiſſime rũpenda
in reſurrectione cõſpexerat iam qua
ſi rupta propheta gaudebat dum di
ceret. Dirupiſti vincula mea: tibi ſa- Ps.cxv.
crificabo hoſtiam laudis.